

TÜRI RAAMATUKOGU TEAVIKUTE KOMPLEKTEERIMISPÕHIMÕTTED JA SÄILITAMISE TÄHTAJAD

Türi Raamatukogu komplekteerimispõhimõtete koostamisel on lähtutud kultuuriministri 12. juuli 2004. a määrusest nr 9 „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend“, kultuuriministri 9. jaanuari 2015. a määrusest nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ ning Türi Vallavolikogu 31. oktoobri 2019 määruse nr 19 „Türi Raamatukogu põhimäärus“, mis sätestab asutuse põhiülesandeks koguda, säilitada ja teha lugejale kättesaadavaks temale vajalikud trükised, auvised ja teised teavikud ning avalikud andmebaasid.

Komplekteerimispõhimõtted on suunav juhend komplekteerimisalase töö ühtsete põhimõtete väljatoomiseks. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Teadmiskirjandusest on eelistatud Eestit puudutav kirjandus ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud. Teavikuid komplekteeritakse erinevatel infokandjatel ja formaatides.

Teavikute komplekteerimisel võetakse arvesse piirkonna omapära ja lugemisharjumusi, komplekteerimisotsuste tegemisel käsitletakse pearaamatukogu ja haruraamatukogusid ühtse raamatukoguna.

Perioodika komplekteerimisel on põhimõtteks, et kättesaadav oleks Eestis ilmuv perioodika, v a väheväärtusliku sisuga väljaanded, üldjuhul 1 eksemplar. Võõrkeelset perioodikat komplekteeritakse vastavalt nõudlusele ning võimalustele.

SA Kultuurileht väljaandeid komplekteeritakse pearaamatukogusse kõiki nimetusi 1 eksemplar, haruraamatukogudesse valikuliselt.

Riigieelarvest eraldatud toetuse eest komplekteeritakse kirjandust vastavalt kultuuriministri 9. jaanuari 2015. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ lisale 1 „Nimekiri teavikutest, mille soetamiseks tuleb vähemalt 30% teavikute soetamise toetusest kasutada“.

Pidevalt on vaja tegeleda kogude korrastamisega. Üldised põhimõtted:

- koheselt eemaldada lagunenu teavik, parandada, asendada või kustutada;
- jälgida, et kogud on aktiivses kasutuses, kogude ringlus (laenutuste ja kogude suuruse suhtarv) on vähemalt 0,7;
- tegelda kogude regulaarse uuendamisega, kogude uuenemise % aastas on vähemalt 5;
- jälgida teavikute laenutamise ootejärjekorra mõistlikku pikkust;
- jälgida 0-laenutusega teavikute aruannet;
- sisult aegunud teavik, millel on ilmunud parandatud väljaanne, koheselt kustutada;
- igal aastal vaadata üle teadmiskirjandus ja kustutada aegunud teavikud.

Täpsemad komplekteerimispõhimõtted ja säilitamise tähtajad on välja toodud tabelites lk 2-5.

TEAVIKUTE KOMPLEKTEERIMINE JA SÄILITAMISE TÄHTAJAD**Täiskasvanute teeninduseks**

	KOMPLEKTEERIMINE	SÄILITAMISE TÄHTAEG
<u>Eesti ilukirjandus</u> Pearaamatukogu	Üldjuhul 1-2 eksemplari (vajadusel ja võimalusel rohkem); luulet valikuliselt 1 eksemplar	Tähtajatu, vajadusel kustutada liigne, lagunenud vms eksemplar
Haruraamatukogu	Üldjuhul 1 eksemplar; luulet valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 10 aasta

<u>Maailmakirjandus</u> Pearaamatukogu	Valikuliselt 1 eksemplar (vajadusel ja võimalusel rohkem)	0-laenutusega mitte üle 10 aasta (v a väärtkirjandus/klassika); vajadusel kustutada liigne eksemplar
Haruraamatukogu	Valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 7 aasta

<u>Teadmiskirjandus</u> Pearaamatukogu	Valikuliselt 1 eksemplar; elulooraamatud valikuliselt 1-2 eksemplari; koduloolist materjali vähemalt 2 eksemplari	0-laenutusega mitte üle 10 aasta; kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal); kodulooline materjal tähtajatu
Haruraamatukogu	Vajadusel ja valikuliselt 1 eksemplar; koduloolist materjali 2 eksemplari	0-laenutusega mitte üle 7 aasta: kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal); kodulooline materjal tähtajatu

<u>Võõrkeelne kirjandus</u> Pearaamatukogu	<u>Ilukirjandust</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>Teadmiskirjandust</u> vajadusel 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 10 aasta; kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal)
Haruraamatukogu	<u>Ilukirjandust</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>Teadmiskirjandust</u> vajadusel 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 7 aasta

Laste- ja noorteteeninduseks

	KOMPLEKTEERIMINE	SÄILITAMISE TÄHTAEG
Pearaamatukogu	<u>Eesti lastekirjandust</u> üldjuhul 1-3 eksemplari; <u>maailmakirjandust</u> 1-2 eksemplari; <u>raamatud eelkooliealistele ja väikelastele</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>teadmisraamatud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>vigurraamatud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>lauamängud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>DVDd</u> valikuliselt 1 eksemplar	Eesti lastekirjandus tähtajatu, vajadusel kustutada liigne eksemplar; 0-laenutusega muu ilu- ja teadmiskirjandus mitte üle 10 aasta; muud teavikud vastavalt nõudlusele
Haruraamatukogu	<u>Eesti lastekirjandust</u> üldjuhul 1 eksemplari; <u>maailmakirjandust</u> 1-2 eksemplari; <u>raamatud eelkooliealistele ja väikelastele</u> valikuliselt ja vastavalt nõudlusele 1 eksemplar; <u>teadmisraamatud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>vigurraamatud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>lauamängud</u> valikuliselt 1 eksemplar; <u>DVDd</u> valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 7 aasta; muud teavikud vastavalt nõudlusele

Perioidika komplekteerimine ja säilitamise tähtajad

	KOMPLEKTEERIMINE		SÄILITAMISE TÄHTAEG
Pearaamatukogu	Türi Rahvaleht	2 eksemplari	1 eks alaliselt
	Järva Teataja	2 eksemplari	1 eks alaliselt
	Päevalehed	1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Nädalalehed	1 eksemplar	Jooksev+1 aasta
	Sirp	1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Akadeemia, Looming, Tuna, Haridus	1 eksemplar	1 eks alaliselt
	Muud kultuuriajakirjad	1 eksemplar	jooksev+5 aasta
	Ajaloo ajakirjad	1 eksemplar	jooksev+5 aastat
	Elustiili ja seltskonnaajakirjad	1 eksemplar	jooksev aasta
	Tervise teemalised väljaanded	1 eksemplar	jooksev+5 aasta
	Pere, kodu ja aia teemalised ajakirjad	1 eksemplar	jooksev+5 aastat
	Käsitöö ajakirjad	1 eksemplar	1 eks alaliselt
	Lasteajakirjad (Täheke, Hea Laps, Nukits)	igat 1 eksemplar	1 eks alaliselt
	Muud lasteajakirjad	1 eksemplar	1 eks alaliselt
	Eesti Loodus	1 eksemplar	1 eks alaliselt
	Muud loodusteemalised ajakirjad	1 eksemplar	jooksev+5 aastat
	Raamatukogu (erialaajakiri)	1 eksemplar	1 eks alaliselt
Haruraamatukogu	Türi Rahvaleht	1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Järva Teataja	1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Päevalehed	1 eksemplar	jooksev aasta
	Nädalalehed	1 eksemplar	jooksev+ 1 aasta
	Kultuuriväljaanded ja lasteajakirjad (Täheke, Hea Laps, Nukits)	1 eksemplar	jooksev+ 2 aasta*
	Ajaloo ja looduslased ajakirjad	1 eksemplar	jooksev+ 2 aasta*
	Elustiili ja seltskonnajakirjad	1 eksemplar	Jooksev+ 1 aasta
	Pere, kodu ja aia teemalised ajakirjad	1 eksemplar	vastavalt nõudlusele
	Moe ja käsitöö ajakirjad	1 eksemplar	vastavalt nõudlusele
	Muud lasteajakirjad	1 eksemplar	Vastavalt nõudlusele
	Tervise teemalised väljaanded	valikuliselt kuni 2 nimetust	vastavalt nõudlusele

*Koolide juures asuvates raamatukogudes vastavalt nõudlusele

Vastu võetud üldkoosolekul 24. septembril 2025. aastal,
kinnitatud direktori 25. september 2025 käskkirjaga nr 25